

1986, 6. září – *Sdělení VONS č. 555 „Uvěznění funkcionářů Jazzové sekce“ o uvalení vazby na členy výboru Jazzové sekce Karla Srpa, Josefa Skalníka, Tomáše Křivánka, Vladimíra Kouřila, Čestmíra Huňáta, Miloše Drdu a Vlastimila Drdu obviněných z trestného činu nedovoleného podnikání.*

Dne 2. září 1986 provedla Státní bezpečnost domovní prohlídky v bytech sedmi funkcionářů Jazzové sekce pražské pobočky Svazu hudebníků, prohlídku jejich pracovišť a prohlídku místností sekce. V průběhu této rozsáhlé policejní akce byli členové výboru Jazzové sekce Karel Srp, Josef Skalník, Tomáš Křivánek, Vladimír Kouřil a Čestmír Huňát a dále pak pokladník sekce Miloš Drda a jeho synovec Vlastimil Drda obviněni z trestného činu nedovoleného podnikání podle § 118 odst. 1, 2 písm. a trestního zákona.¹ Po dvou dnech předběžného zadržení uvalil prokurátor Městské prokuratury v Praze na všech sedm vazbu.

Ve věci domovních prohlídek byli činní příslušníci SNB vyšetřovatel VB kpt. Viktor Špirk, mjr. Kopecký, kpt. Obdržálek, por. Červený a další, povolení k prohlídkám dal prokurátor městské prokuratury JUDr. Monsdorf². V prostorách JS bylo zabaveno cca osm set knih a několik set časopisů, v zapečetěném přízemí domu zůstal další majetek Jazzové sekce. V čítárně JS byla zabavena i výstava kreseb skupiny Paprsky ing. Garina. Při domovních prohlídkách v bytech členů výboru sekce byly zabavovány materiály JS. Ve všech těchto případech byly zabaveny i všechny materiály, které by obvinění mohli použít pro svou obranu. Větší množství písemností JS bylo zabaveno při domovních prohlídkách v minulosti, a to právě před rokem, 2. září 1985, a také letos v polovině srpna u Věry Jirousové.

Jak známo (viz naše sdělení č. 467 a 508)³, orgány státní moci vedou už několik let proti Jazzové sekci Svazu hudebníků, která sdružuje sedm tisíc mladých lidí, soustředěný útok, jehož cílem je dosáhnout ukončení jakékoliv činnosti sekce a jejího zrušení.

Proto ministerstvo vnitra ve dnech 19. 7. 1984, 22. 10. 1984 a 21. 1. 1985 vydalo rozhodnutí, směřující k rozpuštění Jazzové sekce a celého Svazu hudebníků (čímž byla postižena i další organizace mladých lidí, Sekce mladé hudby), a to na základě zákona č. 126/68 Sb.⁴, který byl přijat jako přechodné opatření k potlačení tzv. krizových jevů po násilném zastavení demokratizačního vývoje v roce 1968 a jen pro pokleslost právní kultury nebyl v následujících letech zrušen. Svaz hudebníků se od 9. 4. 1986 domáhá žalobou na čs. stát, zastoupený ministerstvem vnitra ČSR, aby Městský soud v Praze tato rozhodnutí zrušil. Zamítnutí žaloby nepovažuje Jazzová sekce za pravomocné.

Orgány státní moci se však s administrativním šikanováním nespokojily. Protože JS nejen pokračovala ve své činnosti, kterou z oblastí pořádání hudebních vystoupení přesunula spíše k produkci knižních publikací, pořádání výstav apod., ale protože dál rostl zájem mladých lidí o činnost v sekci i zájem veřejnosti v Československu i v zahraničí o nerovný zápas, který vede s čs. státem, bylo dne 26. 7. 1985 zahájeno trestní stíhání pro trestný čin porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 trestního zákona, a to nejprve ve věci [sic]; později, od 6. 12. 1985, byl z tohoto trestného činu obviněn předseda výboru Karel Srp a byl stíhán na svobodě.⁵ Kromě tohoto trestního stíhání a několika domovních prohlídek byli funkcionáři JS pokutováni národním výborem jednak za pokračování v činnosti, jednak za zřízení pomníčku ke 40. výročí založení OSN. Útoky proti JS se objevily i v tisku, konkrétně v Mladém světě, jehož redakci JS žalovala ve snaze dosáhnout tiskové opravy. Tento soudní spor není dosud ukončen.⁶

Jazzová sekce se vždy ucházela o zájem veřejnosti a o solidaritu. Proto také Karel Srp a Čestmír Huňát odjeli v listopadu 1985 do Budapešti, kde se setkali s několika delegáty kulturního fóra, pořádaného v rámci procesu KBSE, a se západními novináři.⁷ Pro Jazzovou sekci a její zápas o legální existenci je rovněž důležitý fakt, že je řádným členem Mezinárodní jazzové federace při hudební radě UNESCO a koncem roku 1984 jí bylo potvrzeno členství, zatím do roku 1987. Jedním z mnoha argumentů, podporujících

názor, že působení JS není protiprávní, je i to, že jako člen IJF je schopna samostatné právní existence. JS má styky i s britským mírovým hnutím CND a END.

Původní obvinění pro hospodářský trestný čin s poměrně nízkou trestní sazbou (do dvou let odnětí svobody) bylo neudržitelné, neboť Karel Srp nebyl a není „odpovědný hospodářský pracovník“, což ke spáchání tohoto trestného činu zákon vyžaduje, nýbrž je volený a bezplatně činný funkcionář. Proto bylo nyní u Karla Srpa rozšířeno (aniž původní obvinění bylo zrušeno) o trestný čin nedovoleného podnikání, pro nějž je stíháno všech sedm obviněných. Měli se ho dopustit „společně tím, že od ledna 1985 do současné doby bez povolení vydávají a distribuuují větší množství publikací za účelem dosažení zisku a k usnadnění této činnosti zaměstnávají další osoby“.

Pokud jde o zaměstnávání dalších osob, měl být seznam těchto osob nalezen ve stole v zaměstnání u Čestmíra Huňáta, přičemž již v prvních hodinách existence tohoto údajného důkazu vznikly pochybnosti o jeho pravosti.

Podáváme přehled jednotlivých uvězněných:

Karel Srp, nar. 18. 1. 1938, bytem Vostrovská 42, Praha 6, ženatý, manželka Marie Srpová, mají dospělého syna Karla; Karel Srp st. pracuje jako pomocný dělník v JRD Kamenica nad Círochou.

Josef Skalník, nar. 23. 3. 1948, bytem U letenského sadu 10, Praha 7, ženatý, manželka Jana Skalníková, mají tři děti, osmiletého Marka, devítiletou Lenku a jedenáctiletého Honzu. J. Skalník pracuje jako výtvarník Činoherního klubu. Je ve špatném zdravotním stavu, trpí chronickým onemocněním očí a dolních končetin.

Vladimír Kouřil, nar. 10. 11. 1944, bytem ulice V. P. Čkalova 5, Praha 6, ženatý, manželka Jarmila Kouřilová, mají dvě děti, syny ve věku devíti a třinácti let. V. Kouřil pracuje jako projektant v Metroprojektu.

Tomáš Křivánek, nar. 4. 1. 1955, bytem Dejvická 31, Praha 6, ženatý, manželka Rostislava Křivánková na prodloužené (neplacené) mateřské dovolené, mají dvě děti, tříapůlletého Tomáše a půldruha roku starého Lukáše. T. Křivánek je zaměstnán na Obvodní správě telekomunikací Praha sever jako spojový mechanik. Má nemocná játra.

Ing. Čestmír Huňát, nar. 31. 10. 1950, bytem Nad Šárkou 104, Praha 6, ženatý, manželka Dana Huňátová, mají dvě děti, devítiletou Blanku a dvanáctiletého Marka. Zaměstnán jako referent investic Správy ubytovacích zařízení Obchodu Praha. Č. Huňát trpí nevyhléditelnou, životně nebezpečnou srdeční chorobou; je pod stálou kontrolou IKEM.

Miloš Drda, nar. 8. 2. 1915, bytem K Ryšánce 17, Praha 4, ženatý, manželka Marie Drdová; důchodce, je pokladníkem JS. Trpí cukrovkou.

Vlastimil Drda, nar. 30. 4. 1962, bytem Ke Krčské stráni 611, Praha 4 (je majitelem domku, jehož část pronajímá Jazzové sekci), ženatý, manželka Jana Drdová, bezdětný, byl zadržen po návratu ze svatební cesty. Pracuje v JRD Kamenica nad Cirochou.

S trestní věci proti těmto sedmi uvězněným funkcionářům JS souvisí i věc proti Vlastimilu Markovi, nar. 23. 8. 1946, o níž pojednává jedno z následujících sdělení VONS.

O dalším vývoji v trestní věci proti funkcionářům Jazzové sekce budeme nadále informovat. Pro tuto chvíli se omezujeme na vyjádření, že postup státních orgánů proti této organizaci je ve flagrantním rozporu s čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a s čl. 15 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, jakož i s dalšími ustanoveními těchto paktů. Je ale také v rozporu s čs. ústavou a zákony. Nově vznesené obvinění je po právní stránce stejně absurdní jako dosavadní: toto ustanovení je použitelné jen v případech, kdy jde o soukromé podnikání, zatímco JS nebyla v žádném případě soukromou společností. Nikdo z uvězněných nevykonával kulturní činnost, za niž je stíhán, jako činnost soukromou; naopak se všichni domáhali, aby předchozí rozhodnutí o rozpuštění JS byla zrušena a v řízení, které nepovažovali za pravomocně ukončené, uváděli přesvědčivé argumenty o protiprávnosti těchto rozhodnutí.

Případ JS je velmi vážný. Jde o jeden z největších zásahů proti nezávislým aktivitám za posledních patnáct let. Celá akce Státní bezpečnosti, která se podle zvyklostí nemůže odbývat bez souhlasu nejvyšších státních a stranických činitelů, bohužel nenasměřuje tomu, že by v Československu bylo možno v dohledné době

očekávat jakékoli zmírnění neutěšených společenských poměrů a větší uplatňování lidských práv.

Informace o Chartě 77, r. 9, 1986, č. 10, s. 12–13.

POZNÁMKY

¹ V usnesení vyšetřovatele odboru vyšetřování VB Správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje kpt. Viktora Špirka z 1. 9. 1986 o zahájení trestního stíhání Karla Srpa, Josefa Skalníka, Tomáše Křivánka, Vladimíra Kouřila, Čestmíra Huňáta, Miloše Drdy a Vlastimila Drdy pro trestný čin nedovoleného podnikání podle § 118, odst. 1, 2, písm. a) tr. zák. bylo uvedeno: „*Vyšetřovatelem odboru vyšetřování VB Praha-město bylo dne 26. 7. 1985 zahájeno trestní stíhání pro trestný čin porušování povinností při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 1 tr. zákona, ke kterému došlo v činnosti dobrovolné organizace Jazzová sekce Svazu hudebníků ČSR v letech 1979 až 1984. Pro tento trestný čin bylo dne 6. 12. 1985 vzneseno obvinění [proti] bývalému předsedovi organizace Karlu SRPOVI.*

Z dosavadních výsledků vyšetřování vyplývá, že po pravomocném rozpuštění Svazu hudebníků ČSR a všech jeho poboček rozhodnutím Civilně správního úseku MV ČSR ze dne 22. 10. 1986, vedení bývalé Jazzové sekce zastoupené K. Srpem, V. Kouřilem, ing. Č. Huňátem, J. Skalníkem a M. Drdou nadále pokračuje v nedovolené hospodářské činnosti, zejména ve vydávání publikací a jejich prodeji bývalým členům a jejich osobám.

Publikace a tiskoviny zasílají prostřednictvím t. zv. zásilkové služby formou poštovních dobírkových poukázek označených „Zásilková služba Jazzové sekce“ a vedených na jména a bydliště jiných osob, kterým za tuto činnost vyplácejí mzdu, přičemž rozsah této hospodářské činnosti ve finančním ohodnocení vysoko překračuje částku 5000 Kčs. Výtěžek z prodeje pak užívají na další svou činnost.“ Usnesení viz in: ObsZ pro Prahu 4, soudní spis k případu funkcionářů Jazzové sekce, spis. zn. 2 T 23/86; též ABS, Správa vyšetřování VB Praha, ČVS-VV-01033/20/88/Jazzová sekce.

Následující den 2. 9. 1986 zahájil vyšetřovatel kpt. Špirk trestní stíhání Tomáše Křivánka pro trestný čin nedovoleného podnikání podle § 118, odst. 1, 2, písm. a) tr. zák., dne 4. 9. 1986 pak pro týž trestný čin stíhání Vlastimila Drdy. Dne 15. 9. 1986 zahájil kpt. Špirk trestní stíhání Miloše Drdy pro trestný čin zpronevěry podle § 248, odst. 1 tr. zák., neboť údajně „*od ledna 1985 do 2. září 1986 v Praze 4 z pověření skupiny bývalých funkcionářů rozpuštěné organizace Jazzové sekce Svazu hudebníků ČSR vedl účetnictví o jimi nedovoleně vyvíjené hospodářské činnosti tak, že účetně převedl*

zůstatky pokladní hotovosti z dubna na květen a z července na srpen 1986 celkem o 5160, 60 Kčs nižší oproti skutečnému stavu pokladny a vzniklý přebytek pokladní hotovosti užil pro svou potřebu". Miloš Drda byl ještě 21. 10. 1986 obviněn na základě údajného dalšího obohacování z trestných činů rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132, odst. 1, písm. b) tr. zák. a zpronevěry podle § 248, odst. 1 tr. zák. ObsSZ pro Prahu 4, soudní spis k případu funkcionářů Jazzové sekce, spis. zn. 2 T 23/86.

Vyšetřovatel kpt. Špirk pak ještě 21. 10. 1986 zahájil trestní stíhání Karla Srpa, Josefa Skalníka a Vladimíra Kouřila pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171, odst. 1, písm. a) tr. zák., neboť údajně „*společně pro potřebu výkonu rozhodnutí o majetkové likvidaci Svazu hudebníků ČSR a jeho organizačních složek zpracovali dne 9. 10. 1985 inventarizační soupis majetku a pohledávek Jazzové sekce Pražské pobočky Svazu hudebníků ke dni 20. 10. 1984, ve kterém zatajili pohledávku Jazzové sekce Pražské pobočky Svazu hudebníků ČSR vůči Josefu Skalníkovi za hotovostní půjčku 40 000 Kčs, poskytnutou mu v roce 1980*". Tamtéž.

Kpt. Špirk pak ještě o den později 22. 10. 1986 vznesl obvinění proti Vlastimilu Drdovi z trestného činu zkrácení daně podle § 148, odst. 1, 2, písm. c) tr. zák. a Karla Srpa z návodu k trestnému činu zkrácení daně podle § 10, odst. 1, písm. b) tr. zák. k § 148, odst. 1, 2, písm. c) tr. zák. Tamtéž.

² Správně a celým jménem Josef Monsport.

³ Dokumenty č. 470 a 511. K případu viz dále sdělení VONS č. 559, 599, 607, 619, 624, 630, 639, 659 a 665, dokumenty č. 562, 602, 610, 622, 627, 633, 642, 662 a 668.

⁴ Jedná se o zákon č. 126/68 Sb. z 26. 9. 1968 o některých přechodných opatřeních k upevnění veřejného pořádku. *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*, r. 1968, s. 345–346.

⁵ Viz usnesení vyšetřovatele odboru vyšetřování VB Správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje kpt. Viktora Špirka ze 6. 12. 1985 o zahájení trestního stíhání K. Srpa pro trestný čin porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127, odst. 1 tr. zák. uložené in: ObsSZ pro Prahu 4, soudní spis k případu funkcionářů Jazzové sekce, spis. zn. 2 T 23/86; též ABS, Správa vyšetřování VB Praha, ČVS-VV-01033/20/88/Jazzová sekce. Podle informaci náčelníka Správy vyšetřování VB ČSR pluk. JUDr. Jiřího Poupěte o stavu vyšetřování trestní věci Jazzové sekce a likvidačním řízení Svazu hudebníků ČSR z 12. 12. 1985 se tak stalo na základě pokynu Generální prokuratury ČSR z 26. 11. 1985. V informaci je dále mj. uvedeno: „*Vyšetřování případu je věnována mimořádná pozornost a vedení vyšetřování je prováděno za přímé metodické pomoci SV VB ČSR tak, aby věc byla ukončena ve lhůtě co nejkratší (předpoklad ukončení věci – únor 1987)*.“ Informaci viz in: tamtéž.

⁶ Ke sporu Jazzové sekce s Mladým světem viz článek „Jazzová sekce žádá Mladý svět o tiskovou opravu“ obsahující zprávu o žádosti Jazzové sekce

redakci Mladého světa o tiskovou opravu článku „Rockování kolem mladé hudby“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 9, 1986, č. 5, s. 18–19; též článek „Jazzová sekce žaluje Mladý svět“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 9, 1986, č. 8, s. 22. Dokumentaci ke sporu viz též in: ABS, Správa vyšetřování VB Praha, ČVS-VV-01033/20/88/Jazzová sekce.

Na mezinárodní solidaritu s představiteli Jazzové sekce po jejich vzetí do vazby reagovala poznámka Václava Doležala v Rudém právu nazvaná příznačně „Pod pláštíkem ‚milovníků jazzu‘“ in: *Rudé právo*, 1. 11. 1986. Proti této poznámce a proti dalšímu textu Václava Doležala věnovanému udělení ceny Erasma Rotterdamského Václavu Havlovi odpověděli mluvčí Charty 77 Martin Palouš, Anna Šabatová a Jan Štern 28. 11. 1986 v dopisu redakci Rudého práva (dokument Charty 77 č. 35/86). ČÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 2, Praha 2007, s. 817–818.

Zásah proti Jazzové sekci se setkal s odporem i v Československu. Svědčí o tom petice adresovaná Generální prokuratuře ČSSR požadující okamžité propuštění členů Jazzové sekce nebo otevřený dopis příznivců a členů Jazzové sekce prezidentu republiky a generálnímu prokurátorovi ČSSR z 2. 10. 1986 obsahující žádost o zásah ve věci perzekuce členů Jazzové sekce. LP, Sb. VONS, inv. č. 149, sign. IV/16 a 17, kart. 27. Dále viz mj. prohlášení aktivistů Jazzové sekce a jejího právního zástupce JUDr. Josefa Průši protestujících proti perzekuci Jazzové sekce a jejích členů ze strany státních orgánů a vyjadřující odhodlání nadále vyvíjet svou činnost uložené in: tamtéž, sign. IV/12, kart. 27, nebo dopis manželek vězněných funkcionářů Jazzové sekce Marie Srpové, Jany Skalníkové, Jarmily Kouřilové, Dany Huňátové a Rostislavy Křivánkové prezidentu republiky obsahující informaci o případě jejich manželů a žádost o pomoc, tamtéž, sign. IV/10, kart. 27.

⁷ Zástupci Jazzové sekce napsali účastníkům vídeňského jednání KBSE otevřený dopis, který byl společně s jiným dokumenty uveřejněn. Viz článek „Materiály Jazzové sekce“ obsahující otevřený dopis zástupců Jazzové sekce účastníkům vídeňského jednání KBSE, výňatek z dopisu aktivistů sekce s informací o právních problémech soudního projednávání případu jejích členů, informaci o založení nového pracovního výboru sekce a o petici proti perzekuci sekce in: *Informace o Chartě 77*, r. 9, 1986, č. 12, s. 15–16.